

A FEJLŐDÉSI SZAKASZOKRÓL ÁLTALÁNOSÁGBAN

A különböző alapkészségek érése úgy, mint a nagymozgások, finommozgások, szem-kéz koordináció, érzékszervi fejlődés, beszédfejlődés különböző **fejlődési szakaszokban** történik. Az egyes életkori szakaszokra nézve vannak **normál vagy elvárt funkciók**, melyet már tudnia - vagy legalábbis próbálgatnia- kell az adott korú babának. Emellett vannak úgynevezett **gyanújelek**, melyek azt mutatják, hogy a készségek érése valamilyen nehézségbe ütközik az adott gyermek számára és elképzelhető, hogy segítség, terápia nélkül nem tud megfelelő ütemben folytatódni. A következő néhány mappában ismertetjük, hogy mit kell tudnia a babának az egyes fejlődési szakaszokban és segítünk támpontokat adni a szülőknek a gyanújelek felismeréséhez. Amennyiben gyanújelet tapasztalnak a gyermeknél, érdemes szakemberrel felvenni a kapcsolatot.

MIT KELL TUDNIA A 0-2 HÓNAPOS BABÁNAK

Mozgás szempontjából

- ♥ A testtartásukra jellemző a végtagok hajlított helyzete
- ♥ A kezek ökölben, a 2. Hónap végére már többet nyitogatják az ujjakat
- ♥ A végtagmozgásokra jellemző a mozgásluxus, „jár keze-lába”
- ♥ a végtagmozgások szimmetrikusak
- ♥ Reflex kiváltotta vívótartás jellemző lehet (amelyik oldalra a feje fordul azon az oldalon karját, lábát nyújtja, ellenoldalon hajlítja). Fontos, hogy mindkét oldalra egyformán csinálja a baba. (többet olvashatnak a reflexekről a reflexek/atnyr mappában)
- ♥ Még lehet preferált oldal, de a nyakmozgások szabadok, fejét mindkét irányba egyaránt könnyedén elfordítja
- ♥ Szeret hason lenni, éber állapotban is
- ♥ Hason fejét emeli, néhány percig megtartja, át tudja fordítani az ellenoldalra
- ♥ Szopizás gyors és hatékony, nem csorgatja ki a tejet

Érzékszervi, figyelmi magatartás

- ♥ Erőteljes hangra, zajra összerenzen
- ♥ fejfel a hang irányába fordul (inkább 2. Hónapra jellemző)
- ♥ Sírás hang elkezd differenciálódni
- ♥ Kontrasztos dolgokra (pl. Anya arc-haj határvonal) már fixál pár másodpercig, később követi is 90 fokban
- ♥ Látótávolság csak maximum 30 cm
- ♥ A figyelmi magatartás fejlesztésére nagyon jók a kontrasztábrákat tartalmazó fekete-fehér könyvek

JELZÉS ÉRTÉKŰ, GYANÚJEL LEHET 0-2 HÓNAPOS KORBAN

Mozgás szempontjából

- ♥ A végtagok nyújtott helyzetűek és nehéz behajlítani
- ♥ Fogóreflex túl gyenge vagy nem egyforma a két oldalon (többet olvashatnak a reflexekről a reflexek/fogó reflex mappában.)
- ♥ Végtagmozgásokban nagymértékű különbség látható
- ♥ Túl passzív vagy épp ellenkezőleg, túlságosan irritábilis, ok nélkül sokat sír
- ♥ Rögzült testtartások (pl. Fejét nem fordítja valamelyik oldalra, csak egyik oldalra szeret nézni vagy a feje mindig elbillen valamelyik irányba)
- ♥ Koponya aszimmetria látható, tarkótájéon a koponya valamelyik oldalt laposabb
- ♥ Vívótartás nem egyforma mindkét oldalon
- ♥ Gyakran megfeszíti magát
- ♥ Nem szeret hason lenni
- ♥ Hason a fejét egyáltalán nem emeli, nem fordítja át
- ♥ Szopás, evés nehezített (harapás erős szopóreflex vagy épp ellenkezőleg, túl gyengén szopizik, csorgatja a tejet)

Érzékszervi, figyelmi magatartása

- ♥ Erőteljes hangra nem rezzen össze
- ♥ Nem fixál kontrasztos ábrára
- ♥ Túl aluszékony, sokszor ébreszteni kell

MIT KELL TUDNIA A 3-5 HÓNAPOS BABÁNAK

Mozgás szempontjából

- ♥ A testtartására, a végtagok mozgatására a szimmetria jellemző
- ♥ A kézujjak és az alsó végtagok már főként nyújtott helyzetben vannak
- ♥ Hason alkarokra támaszkodik, fejét emeli, előre néz
- ♥ Hason fejét le tudja tenni mindkét irányba fordítva
- ♥ A 4. Hónap végére már próbál az oldalára gurulni, később akar hátról hasra is
- ♥ Ölben anyához simul

Érzékszervi, figyelmi magatartása

- ♥ A kezeit középre hozza, nézegeti
- ♥ Felé nyújtott tárgyért kinyúl előre vagy oldalra, azt megfogja, szájba veszi
- ♥ 180 fokban minden irányban követ
- ♥ Mosolyog

Jelzés értékű, gyanújel lehet 3-5 hónapos korban

Mozgás szempontjából

- ♥ Ha nem szeret hason lenni, vagy hason a fejét nem emeli, vagy nem teszi le
- ♥ Koponya aszimmetria látható, tarkótájón a koponya valamelyik oldalt laposabb
- ♥ Ha hason fekvé nincs alkartámasz, helyette a karok hátul vagy oldalt vannak nyújtva
- ♥ Ha a kezek erőteljesen ökölben vannak, ujjak nehezen nyújthatóak
- ♥ Ha a végtagokat gyakran feszíti, nehéz öltöztetni, vetkőztetni
- ♥ Ha a nyaki vagy hónalj redők nehezen hozzáférhetőek, nehéz kitörölni
- ♥ Ha a testén bármelyik redő mély és a redőnek az alja piros
- ♥ Ha testtartása aszimmetrikus (kifli tartás) és/vagy a fejét csak egyik irányba szereti fordítani
- ♥ Ha redő aszimmetria látható főként a comb, csípő környékén
- ♥ Ha ölben erőteljesen eltartja vagy hátra feszíti magát
- ♥ Ha nem nyúl a játékért

Érzékszervi, figyelmi magatartás szempontjából

- ♥ Ha nem fixál, nem követ a tekintetével
- ♥ Ha nem fordul a hang irányába
- ♥ Ha nem lehet vele kontaktust teremteni
- ♥ Ha nem érdeklődik a játékok iránt, figyelmét nem lehet vagy nehéz felkelteni
- ♥ Ha megijed az egyensúlyi ingerektől (pl. Babakocsival elindulás)

MIT KELL TUDNIA A 6-7 HÓNAPOS BABÁNAK

Mozgás és érzékszervi, figyelmi magatartás szempontjából

- ♥ Hátról hasra és vissza is fordul mindkét irányba egyformán
- ♥ Szívesen időzik hason
- ♥ Hason tenyértámaszba jön, fejét 90 fokban emeli, arc függőleges
- ♥ Hason fekvésben kúszó mozgás kezdeményére utaló jelek: testsúly egyik karon, másikkal előre nyújtózik, térdét oldalra felhúzza
- ♥ Mindkét karral egyformán előre tud nyújtózni
- ♥ Talajfogáskor lábaival rugózni kezd
- ♥ Hason fekvébe saját tengelye körül körbe forog
- ♥ Kezeivel két játékot is megtart
- ♥ Játékot egyik kézből a másikba átvesz
- ♥ Csippenteni is tud apróbb tárgyakat
- ♥ Szereti az egyensúly ingereket pl. Hinta

Jelzés értékű, gyanújel lehet 6-7 hónapos korban

- ♥ Játékért nem nyúl, nem tartja meg, nem adja át egyik kézből a másikba, nem próbálja meg a szájába venni
- ♥ Még oldalára sem fordul
- ♥ Lábait nem fogja meg
- ♥ Hason nem emeli a fejét, nem szeret hason időzni
- ♥ Alkarra, tenyérre nem támaszkodik, helyette karokat oldalra nyújtja
- ♥ Háton fekvébe kifeszíti magát, esetleg így próbál közlekedni

MIT KELL TUDNIA A 8-9 HÓNAPOS BABÁNAK

Mozgás és érzékszervi, figyelmi magatartás szempontjából

- ♥ Hason fekve saját tengelye körül forog mindkét irányba
- ♥ Váltott karral-lábbal, szabályosan kúszik
- ♥ Esetleg négykézlábra próbálja tolni magát
- ♥ Popsiját hason fekve feltologatja
- ♥ Mindkét kézzel tenyértámaszba tolja magát, sokáig tartja
- ♥ Nevére hallgat
- ♥ Szótagokat mond

Jelzés értékű, gyanújel lehet 8-9 hónapos korban

- ♥ Aszimmetrikusan kúszik (csak egyik karral-lábbal)
- ♥ Páros lábbal-karral kúszik
- ♥ Hátrafelé kúszik
- ♥ Tenyértámasz helyett kezeit oldalra vagy hátra nyújtja
- ♥ A végtagok emelgetése és a tenyértámasz váltogatása nem kóros, hanem egy ebben a korban működő reflex (erről többet olvashatnak a reflexek mappában/landau reflex)
- ♥ Tengely körül csak egyik irányba forog

Ebben az életkorban már nagyon igénylik a társas interakciókat, melyet gyakran függőleges testhelyzetben szívesebben gyakorolnak a szülőkkel. Az ültetés káros hatásairól a Hasznos tanácsok/Ültetés mappában olvashatnak.

MIT KELL TUDNIA A 10-11 HÓNAPOS BABÁNAK

Mozgás és érzékszervi, figyelmi magatartás szempontjából

- ♥ Mászik-kúszás/mászás még változhat
- ♥ Négykézláb helyzetből oldalra kiüléssel próbálkozik, vagy már ki is ül
- ♥ Feltérdel
- ♥ Állásba húzza magát- (idő előtti állással/járatással kapcsolatban többet olvashat a hasznos tanácsok/járatás mappában)

- ♥ Szótöredéket mond
- ♥ Utánoz
- ♥ Egy kézben két tárgyat is megtart
- ♥ Ki-be pakol
- ♥ Öltözéskor segít

Jelzés értékű, gyanújel lehet 10-11 hónapos korban

- ♥ Nem próbál mászni, nem jön föl négykézlábra
- ♥ Nem próbál kiülni
- ♥ Nem próbálgatja a hangját
- ♥ Nem utánoz

MIT KELL TUDNIA A 12-14 HÓNAPOS BABÁNAK

- ♥ Gyorsan mászik, kiül, egyenes háttal ül
- ♥ Feltérdel, feláll, leguggol
- ♥ Egyedül áll
- ♥ oldalazva lépeget
- ♥ Bútorok közt lépeget
- ♥ Önállóan jár
- ♥ Pár szót mond
- ♥ Rág, darabosat is eszik
- ♥ Tapsol, pápát int

opcionális, figyelembe kell venni az egyéni fejlődésmenet

Ez az időszak a fejlődés tekintetében nagy egyéni eltéréseket mutat, így a gyanújelek értékelésénél is mindig az egyéni mozgásfejlődést kell alapul venni. Ez főként a függőleges testhelyzetre, állás/járásra vonatkozik. Ezzel kapcsolatosan többet olvashat a Hasznos tanácsok/Járást segítő eszközök mappában.

Kérdés esetén elérhetőség:

gyogytorna@gokvi.hu